

Netwerk Noordoost

is dwaande

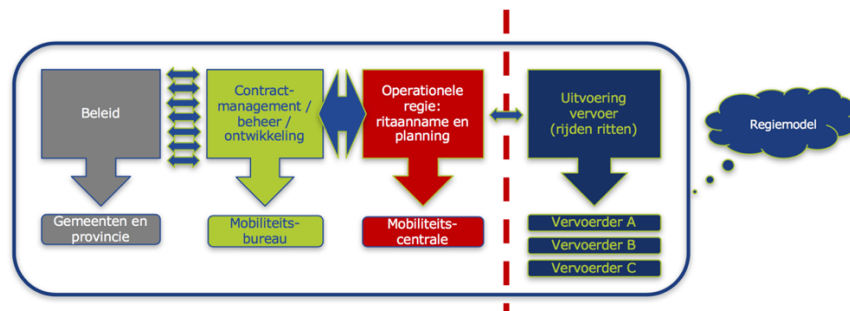
Oplegnotitie

Aan: colleges B&W en GS
Van: bestuur Mobiliteitsbureau Noordoost
Versie: 24 maart 2017
Onderwerp: **Ontwerpbegroting 2017-2018 vervoersysteem Noordoost**
Bijlage:
1. Memo ontwerpbegroting 2017-2018
2. Memo algemene financiële en beleidskaders ontwerpbegroting 2017-2018
3. Aanbiedingsbrief raden en staten voor indienen zienswijzen

Inleiding

Op 19 april 2016 is gekozen voor een nieuwe werkwijze rond het vervoer in Noordoost. Gemeenten en provincie willen meer regionale regie op het vervoer. Leefbaarheid door bereikbaarheid!

Er wordt één gezamenlijke begroting opgesteld voor het gehele regiemodel. Het is een begroting voor het gehele vervoersysteem in Noordoost, dus voor zowel het mobiliteitsbureau, als de mobiliteitscentrale en het vervoer. Omdat de nieuwe werkwijze rond het vervoer start in 2017 is het een gecombineerde begroting voor 2017 en 2018.

Het gezamenlijke mobiliteitsbureau is inmiddels formeel opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling, zo hebben de colleges op 14 maart 2017 besloten. In deze wet is geregeld dat een ontwerpbegroting uiterlijk 15 april van het voorafgaande jaar, inclusief de algemene financiële- en beleidskaders wordt voorgelegd aan de raden en staten van de betrokken organisaties. Deze kunnen binnen 8 weken zienswijzen indienen. Uiteindelijk dient deze ontwerpbegroting voor 1 augustus aan het ministerie van BZK te worden toegestuurd, samen met de ingediende zienswijzen.

Voorstel besluit 11 april 2017

1. De ontwerpbegroting 2017-2018 voor het vervoersysteem Noordoost Fryslân, voor te leggen aan de gemeenteraad / PS voor het indienen van zienswijzen (met bijgevoegde aanbiedingsbrief).
2. De ontwerpbegroting 2018 mee te nemen in de voorbereiding van de eigen begroting 2018.
3. De bijdrage 2017 aan het vervoersysteem, beschikbaar te stellen conform de voorgestelde bevoorschottingbedragen van € ... op 15 april 2017, € ... op 15 juli 2017 en € ... op 15 oktober 2017.

NADERE TOELICHTING

Voor u ligt de ontwerpbegroting voor 2018 en het huidige jaar 2017. In 2017 starten we met een nieuwe werkwijze rond de organisatie van het vervoer. Een van de wijzigingen is dat er een mobiliteitsbureau komt, welke namens de partners, opdrachtgever wordt voor de mobiliteitscentrale en de vervoerders. Om dit juridisch te regelen is het mobiliteitsbureau opgericht als bedrijfsvoeringsorganisatie op grond van de Wet gemeenschappelijke regeling. Deze Wgr schrijft voor dat voor 15 april een ontwerpbegroting aan de raden en staten moet worden voorgelegd, waarop zij zienswijzen kunnen indienen. Dat moment is nu.

Het nieuwe vervoersysteem draait nog niet. Dit betekent dat de nu voorliggende ontwerpbegroting onzekerheden kent, vooral in de variabele kosten voor het vervoer. De eerste doorrekeningen zijn gebaseerd op de historische vraag. Op basis van een representatieve week in 2016 heeft de mobiliteitscentrale een eerste concept van een gecombineerde planning van het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en Opstapper-vervoer opgeleverd. Medio maart is de vervoercapaciteit voorlopig gegund. We hebben nu een eerste beeld van de inschrijfprijzen per perceel en in combinatie met de eerste conceptplanning, van de kosten van het vervoer in het nieuwe systeem.

Op basis van deze doorrekeningen is de conclusie dat de kosten van de mobiliteitscentrale en de vervoerders (regie + vervoer) net passen binnen het beschikbare totaal budget van de partners (gebaseerd op de individuele begrotingen 2017). Dit kan per partner verschillen: de uiteindelijke verdeling is afhankelijk van de werkelijke vraag.

Wel zien we in deze eerste berekening een verschuiving in de kosten van het leerlingenvervoer naar het Wmo-vervoer. Uit de aanbesteding komt een lagere prijs voor het leerlingenvervoer en een hogere prijs voor het Wmo-vervoer dan in de huidige contracten. We willen nog nader onderzoeken wat het effect van de nieuwe manier van werken is bij de bepaling van de verdeling van de kosten van het vervoersysteem over de verschillende vervoervormen: het Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en Opstappervervoer. Daarnaast willen we verder onderzoeken wat het effect van de nieuwe manier van werken op deze verdeling over de partners is.

De komende maanden onderzoeken we bovenstaande punten en bekijken we wat de eerste resultaten zijn als het systeem daadwerkelijk draait. Het mobiliteitsbureau heeft een belangrijke rol in het monitoren en de risicobeheersing.

Kanttekening is dat de bovenstaande kosten exclusief de gezamenlijke beheer- en ontwikkelkosten van het mobiliteitsbureau zijn. In de brief aan de raden en staten in april over de keuze voor een nieuw vervoersysteem is aangegeven dat 'de kosten voor de baten uitgaan' als het gaat om de extra kosten bij de start van het mobiliteitsbureau. Deze verdienen zich gaandeweg terug door het doorontwikkelen van het model en meer efficiëntie. We verwachten hier een inverdieneffect.

We hadden gehoopt met een voordeel in de aanbesteding de kosten voor het mobiliteitsbureau op voorhand te kunnen dekken. Dit is niet gelukt vanwege onze keuzes in de aanbestedingsstrategie voor kwaliteit, duurzaamheid, voertuigeisen, en het contracteren van meerder vervoerders om zo ruimte te bieden voor de lokale en regionale vervoerders (en te voorkomen dat er 1 vervoerder alle vervoer toebedeeld krijgt). Deze keuzes hebben geleid tot soms hogere prijzen in de aanbesteding. Daarnaast is het een landelijke trend dat de prijzen van het vervoer stijgen.

Begroting 2017

Een deel van de huidige budgetten in 2017 wordt gebruikt voor het huidige vervoer. Op dit moment is nog niet bekend wat de werkelijke kosten zijn tot 1 augustus 2017. Ook is onduidelijk hoe het nieuwe vervoersysteem daadwerkelijk gaat draaien, waarbij wel de verwachting is dat dit binnen de begroting zal zijn, uitgezonderd de kosten van het mobiliteitsbureau. Het advies is om de begroting 2017 niet te wijzigen en eventuele verschillen te verrekenen bij de jaarrekening 2017.

Begroting 2018

De verwachting is dat de kosten voor de mobiliteitscentrale en het vervoer passen binnen de huidige beschikbare budgetten, uitgezonderd de kosten voor het mobiliteitsbureau. Het advies is om voor de begroting 2018, naast de reguliere indexering, rekening te houden met deze extra kosten en de budgetten voor 2018 op te hogen. Dit geldt in het bijzonder voor Tytsjerksteradiel, die op dit moment gunstigere contracten heeft voor het vervoer dan de andere gemeenten. Aandachtspunt daarnaast is de verwachte verschuiving tussen de budgetten van het leerlingenvervoer naar het Wmo-vervoer (passend binnen het totaalbudget).

Bestuurlijke aandachtspunten

- Op 19 april 2016 hebben gemeenten en provincie besloten tot de invoering van een regiemodel op het vervoer, inclusief de realisatie van een private mobiliteitscentrale en een gezamenlijk publiek mobiliteitsbureau als opdrachtgever.
- Op 14 maart 2017 hebben gemeenten en provincie de regeling 'bedrijfsvoeringsorganisatie Mobiliteitsbureau Noordoost' vastgesteld.
- Volgens de Wgr moet een ontwerpbegroting voor 15 april worden aangeboden aan raden en staten voor het indienen van zienswijzen.
- De nieuwe werkwijze, het nieuwe vervoersysteem in Noordoost start op 1 augustus 2017.
- De voorliggende ontwerpbegroting kent onzekerheden voor wat betreft de variabele kosten van het vervoer.
- Op basis van de informatie die nu beschikbaar is, is de ontwerpbegroting 2017-2018 voor het nieuwe vervoersysteem opgesteld. Mocht uit het nader onderzoek en de eerste resultaten van wanneer het systeem draait nog dusdanig wijzigingen voortkomen, dat deze vragen om aanpassing van de begroting 2018, informeren wij u bij de tussentijdsrapportage na de zomer en tijdig voor het vaststellen van de begroting 2018 van de betrokken gemeenten en provincie.
- De komende periode heeft het mobiliteitsbureau een belangrijke taak in het monitoren van de kosten en risicobeheersing.

Financiële aandachtspunten

- De eerste doorrekeningen laten zien dat de kosten van het de mobiliteitscentrale en het vervoer passen binnen het beschikbare totaalbudget. Dit kan per partner verschillen: de uiteindelijke verdeling is afhankelijk van de werkelijke vraag. De kosten voor het mobiliteitsbureau zijn extra kosten bij de start, welke zich op termijn terugverdienen door het doorontwikkelen van het model. Dit is in lijn met de eerdere verwachtingen.

- Er treedt een verschuiving op in de kosten van het leerlingenvervoer naar het Wmo-vervoer. De aanbesteding levert een lagere prijs op voor het leerlingenvervoer en een hogere prijs voor het Wmo-vervoer dan in de huidige contracten. De verdeling van de kosten over de vervoervormen en de partners wordt de komende periode verder uitgewerkt, waarbij de eerste resultaten van het systeem vanaf 1 augustus mee worden genomen.
- Geadviseerd wordt de begroting 2017 niet aan te passen en eventuele verschillen te verrekenen bij de jaarrekening 2017.
- Geadviseerd wordt in de voorbereiding van de begroting 2018, naast de reguliere indexering, rekening te houden met de extra kosten van het mobiliteitsbureau.
- {Specifiek Tytsjerksteradiel: de huidige gunstige contracten kunnen leiden tot extra stijging van de kosten}.
- Onderzocht wordt welke BTW door wie terug te vorderen is. Samen met een fiscaal adviseur treden we hierover in overleg met de belastingdienst. Vanwege de nieuwe manier van werken is hier onduidelijkheid over, en dit lijkt per belastingregio te verschillen. Om die reden is de huidige begroting inclusief BTW. We zoeken dit op korte termijn uit en hopen hier meer informatie over te hebben voor de bespreking in de raden en staten, zodat de portefeuillehouders dit desgewenst mondeling mee kunnen nemen.
- Voorgesteld wordt de bevoorschottingsbedragen voor de bijdrage 2017 beschikbaar te stellen. De verdeling van de kosten over de partners is vooralsnog gebaseerd op basis van het aandeel in de gerealiseerde vervoerskosten in 2016.
- Mochten uit het nader onderzoek een aanpassing nodig zijn van de bevoorschottingsbedragen 2018, dan wordt dit opgenomen in de tussentijdse rapportage na de zomer en tijdig voor het vaststellen van de eigen begroting 2018 van gemeenten en provincie.

Risico's

1. De onzekerheden in de doorrekening van de variabele vervoerkosten is een risico. Daarnaast zijn deze kosten afhankelijk van de daadwerkelijke vraag. Het mobiliteitsbureau heeft een belangrijke taak in het beheersen van dit risico. Voor 2017 wordt voorgesteld om eventuele verschillen te verrekenen bij de jaarrekening 2017. Op basis van de eerste resultaten van het nieuwe systeem wordt in het najaar de begroting 2018 vastgesteld.
2. De kosten van het vervoersysteem worden verdeeld over alle partners. De manier om deze kosten te verdelen is nieuw, vanwege de nieuwe manier van werken. Dit is een risico: sluit de nieuwe verdeling voldoende aan bij de huidige verdeling en leidt het niet tot te grote verschuivingen in de begrotingen van de individuele partners. De komende periode wordt dit verder onderzocht, waarbij de eerste resultaten van het nieuwe systeem worden meegenomen. Het mobiliteitsbureau heeft een belangrijke taak in het monitoren van dit risico.

Procesplanning

23 maart 2017:	bestuur mobiliteitsbureau
11 april 2017:	besluit colleges B&W en GS: ontwerpbegroting aanbieden aan raden en staten
10 mei:	bestuur mobiliteitsbureau: eerste resultaat onderzoek BTW
mei/juni:	raden en staten: zienswijzen kenbaar maken

18 mei: raad Achtkarspelen
raad Ferwerderadiel
raad Tytsjerksteradiel
24 mei: Staten Fryslân
30 mei: raad Dantumadiel
1 juni: raad Dongeradeel
raad Kollumerland c.a.

13 juli: bestuur mobiliteitsbureau: vaststellen begroting
voor 1 augustus: toesturen aan BZK
na de zomer: tussentijdse rapportage en informeren over resultaat nader onderzoek
november 2017: vaststellen eigen begroting 2018 van de gemeenten en provincie
april 2018: jaarrekening 2017